

تأثیر مهارکنندگی برخی اسانس‌های گیاهی روی کپک سبز (*Penicillium digitatum*) و پارامترهای کیفی پس از برداشت میوه لیمو

معصومه عباسی^۱، عبدالمجید میرزاعلیان دستجردی^{۲*}، مجید عسکری سیاهویی^۳، منصوره شمیلی^۲، بابک مدنی^۴

۱- دانشجوی دکتری، گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه هرمزگان، ایران.

۲- گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه هرمزگان، ایران.

۳- بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی هرمزگان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ایران.

۴- بخش تحقیقات علوم زراعی و باغی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی هرمزگان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ایران.

(تاریخ دریافت: ۹۹/۰۴/۰۷ تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۶/۳۱)

چکیده

پوسیدگی ناشی از کپک سبز پنی‌سیلیوم دیجیتاتوم از نظر اقتصادی مهم‌ترین بیماری‌های پس‌از برداشت لیمو در همه مناطق تولیدی است. در این تحقیق، اثرات اسانس‌های گیاهی (دارچین، میخک، آویشن‌باغی و آویشن‌شیرازی) به‌منظور کنترل پوسیدگی ناشی از کپک سبز در میوه لیموی مکزیکن‌لایم (*Citrus aurantifolia* cv. Mexican lime) مطالعه شد. لیموهای مکزیکن با سوسپانسیون قارچ پنی‌سیلیوم دیجیتاتوم مایه‌زنی و با اسانس‌های روغنی در سه سطح غلظت صفر (شاهد)، ۰/۱ و ۰/۲ درصد حجمی-حجمی، غوطه‌ور شدند. سپس میوه‌های لیمو در دمای 1 ± 8 درجه سلسیوس و رطوبت نسبی ۹۰-۹۵ درصد به مدت ۲۱ روز نگهداری شدند. نتایج نشان دادند که اسانس‌های گیاهی تأثیر معنی‌داری بر پوسیدگی میوه، کاهش وزن، L^* ، a^* ، b^* ، محتوای فنل و ظرفیت آنتی‌اکسیدانی کل داشتند. پس از ۲۱ روز انبارمانی، محتوای فنل کل و فعالیت آنتی‌اکسیدانی میوه تیمار شده با اسانس‌های گیاهی نسبت به شاهد بیشتر بود. به‌علاوه اسانس‌های گیاهی در کنترل شدت پوسیدگی و کاهش وزن موثر بودند و درمقایسه با شاهد، شاخص‌های L^* و b^* را کاهش دادند. پس از ۲۱ روز انبارمانی میوه تیمار شده با اسانس آویشن باغی ۰/۲ درصد، پوسیدگی پس‌از برداشت هفت برابر کمتر از شاهد اما ترکیبات فنلی و ظرفیت آنتی‌اکسیدانی بیشتر از شاهد داشت. بنابراین اسانس آویشن باغی اثر مناسب‌تری روی کنترل کپک سبز و حفظ کیفیت میوه لیموی مکزیکن دارد.

کلید واژگان: پوسیدگی پس‌از برداشت، فعالیت آنتی‌اکسیدانی، پنی‌سیلیوم دیجیتاتوم، لیموترش

* مسئول مکاتبات: mirzaalian@hormozgan.ac.ir

۱- مقدمه

دارند [۱۶]. اسانس گیاه دارچین^۳، به دلیل حضور مقادیر سینامالدهید، اسانس میخک^۴ نیز به موجب فراوانی اوژنول، آویشن شیرازی^۵ به خاطر داشتن تیمول و کارواکرول بالا و آویشن باغی^۶، به علت وجود تیمول، کارواکرول، پاراسیمن و گاماترپینن دارای خواص آنتی‌اکسیدانی و فعالیت ضد میکروبی و قارچکشی زیادی هستند [۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱]. در بین ترکیبات فنلی، تیمول فعال‌ترین ترکیب موجود در برگ و ساقه گیاهان است که در سطوح مختلفی وجود دارد. این ترکیب فعالیت ضد میکروبی قوی داشته و زمانی که با موادی مانند کارواکرول ترکیب می‌شود اثر هم‌افزایی شدیدی نشان می‌دهد [۲۲]. اسانس‌ها با تغییر در نفوذپذیری و یکپارچگی غشای سلولی میکروارگانیسم‌ها، منجر به نشت اسیدهای نوکلئیک و پروتئین‌ها شده و بر رشد و شکل آن‌ها تأثیر می‌گذارند [۲۳]. کاربرد اسانس یا عصاره گیاهی برای کنترل بیماری‌های پس‌از برداشت نه تنها خطری برای سلامت انسان ندارد بلکه با خواص آنتی‌اکسیدانی بالایی که دارد موجب حفظ کیفیت میوه و افزایش عمر انباری آن‌ها می‌شود [۱۰]. از آنجایی که لیموی مکزیک از جمله محصولات مهم اقتصادی نواحی جنوب کشور است که تحقیقات محدودی روی آن صورت گرفته است. یکی از مشکلات آن محدودیت بازه عرضه محصول به بازار است که در صورت نگاه‌داری در انبار می‌توان علاوه بر افزایش فرصت عرضه، بر ارزش اقتصادی آن نیز افزود. اما این میوه برخلاف میوه‌های مناطق معتدله، به سرما حساس بوده و جهت نگاه‌داری آن، چاره‌ای جز نگاه‌داری در انبار با دمای بالاتر نیست که این موجب شیوع بیماری‌های قارچی از جمله کپک سبز در محصول می‌شود. لذا پژوهش حاضر به منظور کنترل طبیعی کپک سبز با استفاده از اسانس‌های گیاهی و نیز بررسی اثرات اسانس‌های گیاهی بر خصوصیات کیفی میوه لیمو انجام شد.

۲- مواد و روش‌ها

میوه لیموترش رقم مکزیک از یک باغ تجاری واقع در شهرستان رودان در مرحله سبز بالغ با رعایت نکات فنی، برداشت و بلافاصله به آزمایشگاه انتقال داده شد. میوه‌های سالم، یکنواخت و یک‌شکل، انتخاب و با هیپوکلریت سدیم ۱٪ ضدعفونی و سپس با آب مقطر شستشو و مجدداً توسط الکل اتانول ۷۰٪ سطح آن‌ها ضدعفونی و در دمای محیط خشک شدند. بعد از خشک شدن، یک زخم سطحی به ابعاد ۲×۲ میلی‌متر روی پوست میوه ایجاد گردید و با سوسپانسیون قارچ پنی‌سیلیوم دیجیتاتوم^۷ (ایزوله استاندارد موسسه تحقیقات گیاه

مرکبات از جمله مهم‌ترین میوه‌های مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری و از محصولات مهم اقتصادی در جهان می‌باشند [۱]. یکی از گونه‌های مهم مرکبات، لیمو^۱ می‌باشد که رقم مکزیک^۲ یا لیموآب بیشترین سطح زیرکشت را در ایران به خود اختصاص داده است. میوه این نوع لیمو دارای پوست سبز، گوشت زرد، معطر و مزه ترش که عمدتاً از آب میوه اسیدی این رقم به‌عنوان آب‌لیمو در غذاهای مختلف استفاده می‌شود [۲]. در لیمو با توجه به اسیدی‌بودن میوه، برخی قارچ‌های عامل پوسیدگی در طی انبار می‌توانند کیفیت میوه را تحت تأثیر قرار دهند [۳]. کپک سبز ناشی از پنی‌سیلیوم دیجیتاتوم از بیماری‌های مهم پس‌از برداشت در انواع مرکبات است که خسارت‌های زیادی به میوه در طول دوره نگاه‌داری وارد می‌کند و موجب افزایش ضایعات پس‌از برداشت، می‌شود [۴]. در حال حاضر برای کنترل بیماری‌های قارچی مرکبات از قارچ‌کش شیمیایی استفاده می‌شود که باعث آلودگی محیط‌زیست، باقی‌ماندن قارچ‌کش روی سطح میوه و به‌خطر افتادن سلامتی مصرف‌کنندگان می‌شود. اثرات زیست‌محیطی قارچ‌کش‌های مصنوعی منجر به توسعه راه‌کارهای جایگزین و استفاده از مواد طبیعی برای کاهش بیماری‌های پس‌از برداشت شده است [۵]. به‌تازگی اسانس یا عصاره‌های گیاهی به دلیل توانایی در جلوگیری از گسترش آلودگی قارچی و طولانی‌تر شدن عمر قفسه‌ای میوه‌ها مورد توجه چشمگیری قرار گرفته است [۶]. اسانس‌های گیاهی حاوی انواع مختلفی از متابولیت‌های ثانویه از جمله آلکالوئیدها، تریپنویدها، ترکیبات فنلی یا فلاونوئیدها می‌باشند که به‌عنوان یک راه‌حل سازگار با محیط‌زیست می‌توانند جهت کنترل قارچ‌ها موثر باشند [۷]. استفاده از اسانس‌های گیاهی سبب حفظ کیفیت و کنترل کپک سبز در بلوبری [۸]، توت فرنگی [۹]، پرتقال [۱۰] و مرکبات [۱۱] شده است. اسانس آویشن باغی و نعناع باعث کاهش پوسیدگی پرتقال مایه‌زنی‌شده با کپک سبز شده است [۱۲ و ۱۳]. همچنین اسانس آویشن باغی به‌تنهایی موجب کاهش پوسیدگی پرتقال والنسیا مایه‌زنی‌شده با کپک سبز شده است [۱۳]. کاربرد اسانس گیاهی در میوه‌های سبب و فلفل نه تنها سبب کنترل رشد باکتری و گونه‌های پنی‌سیلیوم شده است بلکه باعث افزایش عمر انباری آن‌ها نیز شده است [۱۴]. فعالیت ضدقارچی اسانس‌های گیاهی در مقابل بیمارگر مشخص می‌تواند در میوه‌های مختلف، متفاوت باشد [۱۵]. ویژگی ضدقارچی اسانس‌ها به میزان فنل‌ها، الکل‌ها، کتون‌ها و هیدروکربن‌ها بستگی دارد و هرچه اسانس‌ها دارای ترکیبات فنلی بیشتری باشند، میزان فعالیت ضدقارچی بالاتری

3. *Cinnamomum zeylanicum* Blume4. *Syzygium aromaticum* L.5. *Zataria multiflora* Boiss6. *Thymus vulgaris* L.7. *Penicillium digitatum* 1037 c1. *Citrus aurantifolia* Swingle

2. Mexican lime

۲-۵- رنگ پوست

رنگ پوست میوه‌ها با استفاده از دستگاه رنگ‌سنج^۱ اندازه‌گیری شد. در هر زمان اندازه‌گیری، تعداد پنج میوه از هر تکرار به صورت تصادفی انتخاب گردید و شاخص‌های روشنایی رنگ یا *L (سفیدی رنگ)، *a (قرمزی رنگ) و *b (زردی رنگ) در سه نقطه مختلف پوست هر میوه، اندازه‌گیری شد.

۲-۶- میزان فنل کل گوشت

جهت اندازه‌گیری میزان محتوای فنل از روش فولین-سیتوکالتیو^۲ توسط دستگاه میکروپلیت ریدر (Epoch, Biotech, USA) استفاده گردید. ابتدا ۳۲ میکرولیتر عصاره میوه را با ۹۰۰ میکرولیتر کربنات سدیم ۲ درصد مخلوط کرده و پس از ۳ دقیقه نگهداری در دمای اتاق، ۱۸۰ میکرولیتر فولین ۵۰ درصد به آن اضافه شد. نمونه‌ها به مدت ۳۰ دقیقه در تاریکی قرار داده شد و سپس جذب مخلوط واکنش توسط دستگاه میکروپلیت ریدر در طول موج ۷۵۰ نانومتر خوانده شد [۲۷]. در نهایت میزان فنل کل با استفاده از منحنی استاندارد برحسب میلی‌گرم اسید گالیک در ۱۰۰ گرم گوشت میوه به صورت $100 \text{ mg GAE } g^{-1} \text{ FW}$ بیان شد.

۲-۷- میزان فعالیت آنتی‌اکسیدانی گوشت

جهت اندازه‌گیری میزان فعالیت آنتی‌اکسیدانی کل، ابتدا ۱۰۰ میکرولیتر از عصاره میوه را با یک میلی‌لیتر DPPH^۳ (۲ و ۲- دی‌فنیل، ۱- پیکریل‌هیدرازیل ۰/۱ میلی‌مولار) و یک میلی‌لیتر بافر تریس یک درصد مخلوط نموده و به مدت ۳۰ دقیقه در دمای اتاق و در تاریکی نگهداری شد. سپس جذب مخلوط واکنش توسط دستگاه میکروپلیت ریدر در طول موج ۵۱۷ نانومتر (A) اندازه‌گیری شد و با استفاده از فرمول زیر درصد فعالیت آنتی‌اکسیدانی محاسبه شد [۲۸].

= فعالیت آنتی‌اکسیدانی (%)

$$100 \times [(A \text{ Control}) / (A \text{ Control} - A \text{ Sample})]$$

۲-۸- طرح آزمایش و واکاوی داده‌ها

این آزمایش به صورت فاکتوریل دو عاملی (تیمار و زمان) بر پایه طرح کاملاً تصادفی در سه تکرار و ۱۰ مشاهده در هر تکرار انجام گرفت. واکاوی داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SAS و مقایسه میانگین‌ها توسط آزمون LSD^۴ در سطح احتمال پنج درصد انجام شد.

۳- نتایج و بحث

پزشکی ایران (1037C) مایه‌زنی شدند. جهت تهیه محلول سوسپانسیون ابتدا سویه قارچ روی محیط‌کشت PDA کشت شد و بعد از چهار روز، محیط‌کشت در ۱۰۰ میلی‌لیتر آب مقطر سترون مخلوط شد و محلول سوسپانسیون با دستگاه گلوبول‌شمار به غلظت ۱۰^۶ اسپور در هر میلی‌لیتر تهیه شد. میوه‌های مایه‌زنی شده به مدت ۲۴ ساعت در هوای آزاد روی ورقه‌های آلومینیوم استریل شده قرار داده شدند تا قارچ به داخل میوه نفوذ کند. در ادامه غوطه‌وری میوه با غلظت‌های مختلف (صفر، ۰/۱ و ۰/۲ درصد) اسانس‌های دارچین، میخک، آویشن شیرازی و آویشن باغی (شرکت باریج اسانس با درجه خلوص ۹۹/۹۹ درصد) به مدت دو دقیقه انجام شد و پس از خشک شدن در دمای اتاق، تعداد ۱۰ عدد میوه در کیسه‌های پلی‌اتیلن دارای ۱۶ سوراخ بسته‌بندی شده و در نهایت در سردخانه در دمای 1 ± 8 درجه سلسیوس و رطوبت نسبی ۹۵ - ۹۰ درصد به مدت صفر، ۷، ۱۴ و ۲۱ روز نگهداری شدند. شاخص‌های کیفی مورد ارزیابی در هر دوره عبارت بودند از:

۲-۱- کاهش وزن میوه

در زمان‌های مختلف انبارمانی وزن میوه‌ها با ترازوی دیجیتال با دقت ۰/۰۱ گرم اندازه‌گیری شد و کاهش وزن میوه نسبت به زمان برداشت با استفاده از فرمول زیر بیان شد [۲۴].

$$100 \times (\text{وزن اولیه} / (\text{وزن ثانویه} - \text{وزن اولیه})) = \text{کاهش وزن میوه } (\%)$$

۲-۲- میزان شدت پوسیدگی

به‌عنوان درصد سطح آلودگی میوه به بیماری پنی‌سیلیوم دیجیتالوم می‌باشد. بنابراین با اندازه‌گیری سطح کپک در میوه‌های کپک‌زده، درصد میانگین شدت پوسیدگی مشخص شد [۲۵].

۲-۳- میزان مواد جامد محلول (TSS)

با استفاده از دستگاه رفاکٹومتر دیجیتال (DBR95, Taiwan) میزان درصد مواد جامد محلول برحسب درصد بریکس آب میوه اندازه‌گیری شد.

۲-۴- اسید قابل‌تیتراسیون (TA)

ابتدا پنج میلی‌لیتر آب میوه با ۴۵ میلی‌لیتر آب مقطر مخلوط شده و چند قطره معرف فنل فتالین در آن ریخته و با سود ۰/۱ نرمال تا رسیدن به pH ۸/۲ عمل تیتراسیون انجام شد و حجم سود مصرفی یادداشت گردید. با استفاده از رابطه زیر و براساس میلی‌گرم اسید سیتریک در ۱۰۰ میلی‌لیتر آب میوه محاسبه شد [۲۶].

$$100 \times [(V * N * \text{Meq}) / (Y * 1000)] = \text{اسید قابل‌تیتراسیون } (\%)$$

$$V = \text{میزان سود مصرفی بر حسب میلی‌لیتر}$$

$$N = \text{نرمالیه سود مصرفی}$$

$$\text{Meq} = \text{میلی‌اکی‌والان اسید غالب (اسید سیتریک)}$$

$$Y = \text{میلی‌لیتر حجم عصاره}$$

1. Chromameter (Minolta CR400, Japan)

2. Folin-Ciocalteu

3. 2,2-Diphenylpicryl hydrazil

4. Least Significant Difference

Table 1 Analysis of variance of qualitative and quantitative traits of Mexican lime fruits

Mean Square										
Weight loss	Decay severity	b	a	L	Antioxidant	Phenol	TA	TSS	D.F	S.V
10.45**	1524.9**	132.4**	113.0**	30.1*	1135.3**	15584.0*	27.56**	12.76**	3	Time
1.09**	693.9**	63.7**	8.7**	31.6**	179.7 ^{ns}	16933.0**	2.45*	0.65**	8	treatment
0.15**	60.6**	14.4 ^{ns}	3.8**	5.8 ^{ns}	580.3**	13685.2**	1.34 ^{ns}	0.31 ^{ns}	24	Time × treatment
0.03	2.3	17.6	1.3	8.2	202.3	5879.7	1.09	0.21	72	Error
13.6	10.5	11.7	8.7	5.6	25.2	22.9	10.9	7.9		C.V%

^{ns}, * and **: Not significant, significant at 5% and 1% levels of probability, respectively

(شکل ۱). در همه تیمارها در طول دوره نگهداری شدت پوسیدگی افزایش پیدا کرد اما پس از ۲۱ روز، کمترین میزان شدت پوسیدگی در تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۲ درصد مشاهده شد که اختلاف معنی‌داری با سایر تیمارها داشت. خاصیت ضدقارچی اسانس‌های گیاهی در برابر بیماری‌های مهم پس از برداشت در سیب [۶]، پرتقال [۱۳]، لیمون [۳] و گلابی [۲۹] نیز گزارش شده است. خصوصیت ضد میکروبی اسانس‌های گیاهی به دلیل حضور یک هسته آروماتیک و گروه هیدروکسیل است که بر پیوندهای هیدروژنی آنزیم در میکروارگانیسم‌ها موثر می‌باشد [۳۰] اسانس‌ها مسیر متابولیکی میکروارگانیسم را تحت تاثیر قرار داده و در واقع فنل موجود در اسانس در غلظت‌های پایین پروتئین را تخریب می‌کند و در غلظت‌های بالا به آنزیم‌های درگیر در تولید انرژی میکروارگانیسم آسیب می‌زند [۳۱].

۳-۱- شدت پوسیدگی

شدت پوسیدگی تحت تاثیر تیمار و زمان انبارمانی قرار گرفت و اثر متقابل آن‌ها در سطح یک درصد معنی‌دار شد (جدول ۱). با افزایش مدت انبارمانی، شدت پوسیدگی میوه‌های لیموترش افزایش یافت به طوری که شدت پوسیدگی میوه در روز ۲۱ به- طور معنی‌داری بیشتر از روزهای ۱۴ و ۷ بود. پس از ۱۴ روز انبارمانی، بالاترین میزان شدت پوسیدگی (۲۶/۷۷ درصد) در تیمار شاهد و کمترین میزان شدت پوسیدگی (۲/۷۵ درصد) در تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۲ درصد وجود داشت. پس از ۲۱ روز انبارمانی، کمترین میزان شدت پوسیدگی (۶ درصد) میوه در تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۲ درصد مشاهده شد که اختلاف معنی‌داری با بقیه تیمارها و تیمار شاهد داشت و بیشترین میزان شدت پوسیدگی در تیمار شاهد (۴۲ درصد) وجود داشت که به طور معنی‌داری بیشتر از سایر تیمارها بود

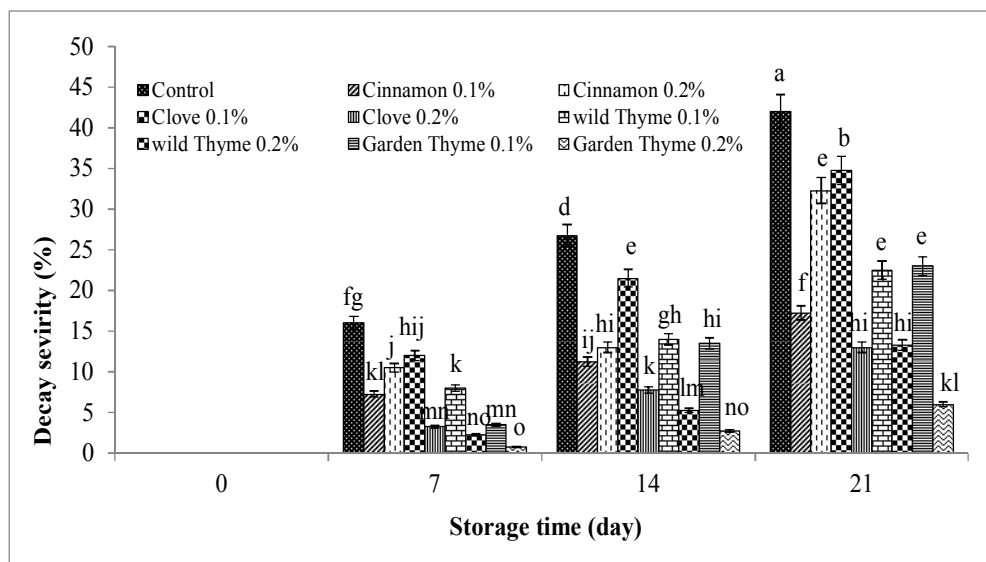

Fig 1 Effect of treatments and storage time on decay severity (%) of Mexican lime fruits

و سمیت آن‌ها رابطه وجود دارد و با افزایش هیدروکسیلاسیون، میزان سمیت افزایش پیدا می‌کند [۳۳]. اثرات ضد میکروبی اسانس‌های گیاهی به دلیل خصوصیت چربی‌دوست بودن آن است که در قسمت لیپید غشای سلولی جایگزین شده و

اثر ضد میکروبی اسانس می‌تواند ناشی از آسیب دیدن غشای سلول‌های قارچ به وسیله اسانس باشد [۳۲]. حلقه‌های فنلی اسانس‌های گیاهی در فعالیت ضد میکروبی نقش دارند و در واقع بین تعداد و مکان‌های گروه OH روی حلقه‌های فنلی

۰/۲ درصد مشاهده شد که به طور معنی داری کمتر از سایر تیمارها است (شکل ۲).

کاهش آب درونی میوه با تحت تاثیر قرار دادن تراوت و تازگی میوه می تواند به طور مستقیم روی کیفیت ظاهری میوه موثر باشد. پوشش محصولات کشاورزی با مواد طبیعی مانند پوشش های خوراکی، عصاره های گیاهی و اسانس ها در طول مدت نگهداری می توانند به عنوان یک مانع فیزیکی جهت کاهش آلودگی و کاهش اثرات جانبی تنفس عمل کرده و باعث حفظ تازگی میوه ها شود [۳۵]. یکی از پارامترهای مهم در کیفیت میوه، کاهش وزن است که ویژگی های ظاهری و کیفیت تغذیه ای میوه را تحت تاثیر قرار می دهد [۳۶]. کاهش وزن در میوه می تواند ناشی از افزایش تنفس و تعرق باشد [۳۷].

انسجام غشا و تعادل یون های معدنی را از بین می برند [۳۴]. فعالیت ضد میکروبی اسانس همچنین می تواند به دلیل جلوگیری از حمل و نقل الکترونی و نفوذ پذیری غشای سیتوپلاسمی میکروارگانیسم ها باشد که منجر به کمبود پروتئین، فسفات و پتاسیم سلول می شود [۳۵].

۲-۳- درصد کاهش وزن

اثرات متقابل تیمار و زمان نگهداری بر شاخص درصد کاهش وزن میوه لیموترش در سطح یک درصد معنی دار شد. افزایش مدت نگهداری موجب افزایش معنی دار کاهش وزن میوه گردید و در روز بیست و یکم به طور معنی داری بیشتر از روزهای هفتم و چهاردهم بود. پس از ۲۱ روز انبارمانی، بیشترین میزان کاهش وزن در تیمار شاهد (با مقدار ۲/۳۲ درصد) و کمترین میزان کاهش وزن (۰/۶۶ درصد) در تیمار اسانس آویشن باغی

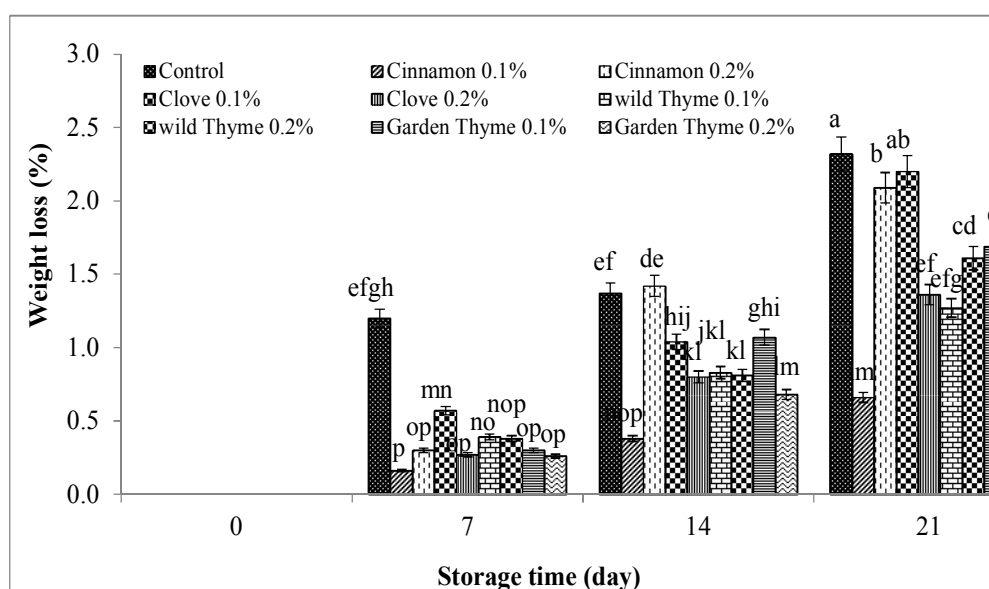

Fig 2 Effect of treatments and storage time on weight loss (%) of Mexican lime fruits

میزان شاخص a^* رنگ به تدریج با افزایش مدت انبارمانی، افزایش یافت که حاکی از کاهش رنگ سبز پوست میوه است. پس از ۷ روز انبارمانی، کمترین میزان شاخص a^* در تیمار شاهد (۱۴/۵-) مشاهده شد که تفاوت معنی داری با تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۱ درصد (۱۱/۶-) داشت. پس از ۱۴ روز انبارمانی، بالاترین میزان a^* مربوط به تیمار آویشن باغی ۰/۱ درصد (۸/۵-) بود که نشان دهنده بیشترین میزان حفظ رنگ سبز پوست لیموترش در این تیمار می باشد که تفاوت معنی داری با سایر تیمارها داشت. پس از ۲۱ روز انبارمانی، نیز بیشترین میزان شاخص a^* در تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۱ درصد (۸/۶-) مشاهده شد (جدول ۲). در طول دوره نگهداری مقدار شاخص b^* (زردی رنگ) پوست میوه افزایش یافت که به دلیل کاهش کلروفیل و افزایش کاروتنوئید همزمان با پیشرفت

۳-۳- شاخص های رنگ پوست

اثر ساده زمان و نیز اثر ساده تیمار بر شاخص های L^* و b^* معنی دار شدند، در حالی که اثرات متقابل آن ها بر این شاخص ها معنی دار نشدند. اثرات متقابل تیمار و زمان بر شاخص a^* معنی دار شد (جدول ۱). میزان روشنایی رنگ پوست لیمو در طول دوره نگهداری افزایش یافت. هر چند در شاخص L^* رنگ پوست، روز ۲۱ انبارمانی، نسبت به دیگر روزهای انبارمانی تفاوت معنی داری مشاهده شد، اما در بین روزهای شروع آزمایش (روز برداشت)، ۷ و ۱۴ هیچ تفاوت معنی داری مشاهده نشد (شکل ۳). نتایج مقایسه میانگین تیمارها بر میزان روشنایی رنگ پوست میوه نشان داد که بالاترین میزان روشنایی در تیمار شاهد (۶۵/۴) و کمترین میزان (۶۰/۷) در تیمار آویشن باغی ۰/۱ درصد مشاهده شد (شکل ۴).

سبز می‌گردد، همچنین با نگهداری زیاد، تحت تاثیر آنزیم پلی-فنل اکسیداز قرار گرفته و منجر به بروز رنگ قهوه‌ای در میوه می‌شود [۳۹]. میوه مرکبات در طی مراحل رسیدن و بلوغ، به دلیل نافرزاگر بودن، شدت تنفس و سطح تولید اتیلن کمی دارد [۴۰]. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که با افزایش انبارمانی، کلروفیل پوست میوه تجزیه و مقدار آن کاسته شده اما بر میزان کاروتنوئید پوست افزوده می‌شود که باعث افزایش روشنایی پوست مرکبات می‌شود [۴۱]. تیمار میوه انبه با اسانس به‌لیمو باعث حفظ رنگ میوه و کاهش بیماری و جلوگیری از فساد میوه شده است [۴۲]. در دوره نگهداری، به دلیل تخریب رنگیزه‌های کلروفیل، رنگ میوه روشن‌تر می‌شود، تخریب کلروفیل و تغییرات رنگ در میوه‌های پوشش‌دار نسبت به شاهد کمتر بوده که این موضوع نشان‌دهنده کاهش سرعت رسیدن در میوه‌های پوشش‌دار می‌باشد [۴۳]. در پژوهشی روی پرتقال نشان داده شد که اسانس آویشن شیرازی و باغی باعث حفظ بهتر رنگ میوه در طی انبارمانی شد [۱۰] که پژوهش ما با یافته‌های آن مطابقت داشت.

مراحل رسیدن میوه می‌باشد. بیشترین میزان زردی پوست در روز ۲۱ به‌دست آمد (شکل ۵). در بین تیمارهای آزمایش، بالاترین میزان این شاخص (۳۸/۲) در تیمار شاهد مشاهده شد و کمترین میزان این شاخص (۳۱/۱) در تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۱ درصد البته بدون اختلاف معنی‌دار با اسانس آویشن باغی ۰/۲ درصد و اسانس دارچین ۰/۲ درصد و اسانس میخک ۰/۱ و ۰/۲ درصد به‌دست آمد (شکل ۶). کمتر افزایش یافتن میزان b^* در میوه‌های دارای اسانس روغنی بیشتر ناشی از اثربخشی اسانس بر جلوگیری از تخریب کلروفیل، حفظ ساختار کلروفیل و کیفیت رنگ در طی فرآیند رسیدن میوه به دلیل داشتن فعالیت آنتی‌اکسیدانتی اسانس‌های گیاهی می‌باشد [۱۰]. رنگ پوست میوه لیموترش از پارامترهای مهم کیفیت میوه است که تعیین کننده زمان بلوغ و برداشت است و مستقیماً در پذیرش مشتری موثر است [۳۸]. افزایش مقدار L^* و a^* پوست میوه و به‌طور کلی تغییرات رنگ در طول دوره رسیدن تحت تاثیر آنزیم‌های کلروفیلاز قرار گرفته که منجر به هیدرولیز گروه فیتول کلروفیل شده و باعث کاهش تیرگی رنگ

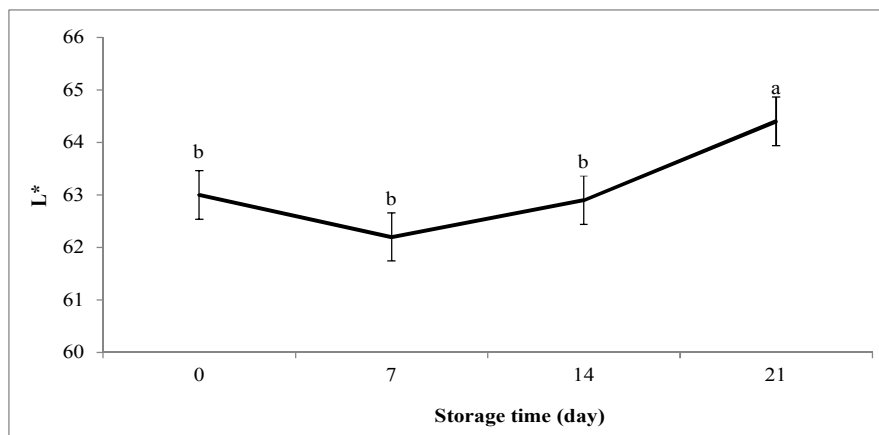

Fig 3 Effect of storage time on L* of Mexican lime fruits

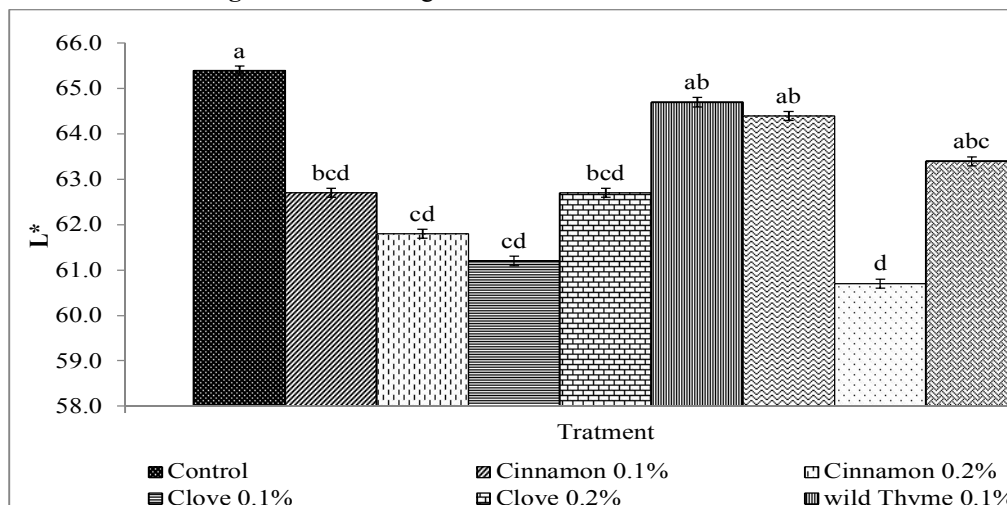

Fig 4 Effect of different essential oils (clove, wild thyme, garden thyme and cinnamon) treatments on L* of Mexican lime fruits

Table 2 Effect of treatments and storage time on a* of Mexican lime fruits

	Time 0	7	14	21
Treatment				
Control	-16.3 ^o	-14.5 ^{ijklmno}	-12.5 ^{defghi}	-9.1 ^a
Cinnamon 0.1%	-15.9 ^{no}	-13.9 ^{g-m}	-13.5 ^{fghijk}	-10.0 ^{abc}
Cinnamon 0.2%	-14.0 ^{hijklm}	-12.7 ^{d-j}	-12.5 ^{defghi}	-12.3 ^{defgh}
Indian Clove 0.1%	-15.2 ^{klmno}	-13.1 ^{d-j}	-13.5 ^{fghijk}	-9.4 ^{ab}
Indian Clove 0.2%	-15.7 ^{mno}	-12.4 ^{defgh}	-12.8 ^{d-j}	-9.1 ^a
Shirazi Thyme 0.1%	-16.0 ^{no}	-14.1 ^{h-n}	-12.3 ^{defgh}	-11.5 ^{cd}
Shirazi Thyme 0.2%	-15.5 ^{lmno}	-14.0 ^{hijklm}	-12.4 ^{defgh}	-11.8 ^{cd}
Garden Thyme 0.1%	-14.4 ^{ijklmn}	-11.6 ^{cde}	-8.5 ^a	-8.6 ^a
Garden Thyme 0.2%	-13.8 ^{ghijkl}	-12.9 ^{d-j}	-12.0 ^{defg}	-11.2 ^{bcd}

Similar letters indicate non-significant difference at 5% level of probability using LSD test.

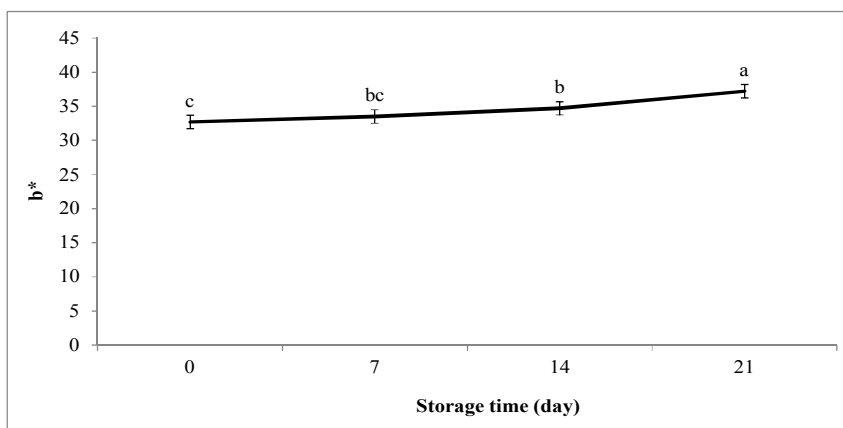

Fig 5 Effect of storage time on b* of Mexican lime fruits

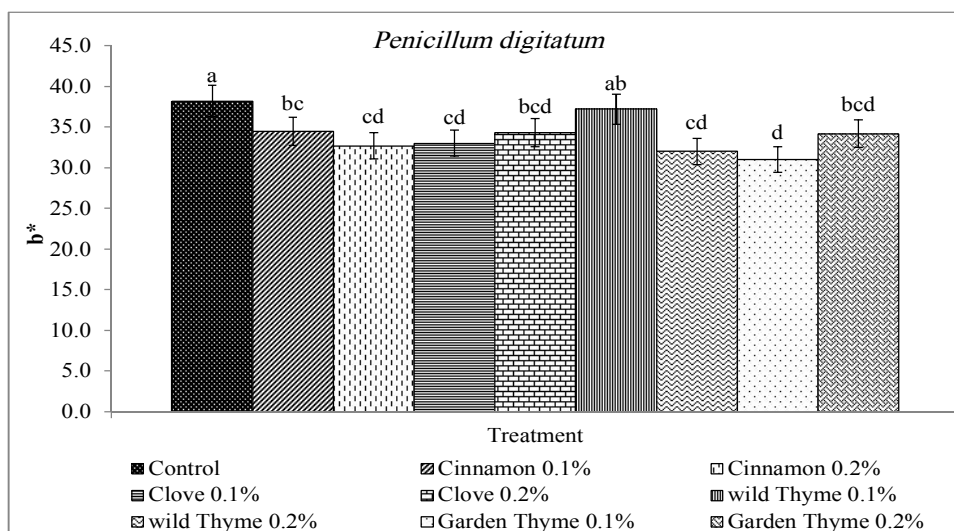

Fig 6 Effect of different essential oils (clove, wild thyme, garden thyme and cinnamon) treatments on b* of Mexican lime fruits during storage at 8°C

افزایشی نشان داد. بالاترین میزان مواد جامد محلول در روز ۲۱ انبارمانی مشاهده شد (شکل ۷). نتایج مقایسه میانگین تیمارها نشان داد که کمترین میزان مواد جامد محلول با ۵/۵۸ درصد بریکس در تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۲ درصد به دست آمد (شکل ۸).

۳-۴- مواد جامد محلول

اثر ساده تیمار و زمان بر میزان درصد مواد جامد محلول کل میوه در سطح احتمال یک درصد معنی دار گردید (جدول ۱). در این پژوهش مقدار مواد جامد محلول با اینکه در هفته اول نگهداری کاهش یافت اما در هفته‌های دوم و سوم روند

های بافت گوشت میوه [۴۶]، تخریب دیواره سلولی و افزایش نشت یون‌ها [۴۷] و کاهش آب میوه به وسیله فرآیند تعرق و تغلیظ آب میوه [۴۸] باشد. افزایش میزان مواد جامد محلول در طی عمر انباری در پرتقال ناول [۴۶] و پرتقال خونی [۴۹] و لیموترش [۱۱] مشاهده شده است.

افزایش درصد مواد جامد محلول کل میوه در طول دوره نگه‌داری می‌تواند به دلیل کاهش میزان رطوبت میوه و افزایش غلظت آب میوه باشد [۴۴]. مطالعات مختلف نشان داد که افزایش میزان قند مرکبات طی دوره انبار می‌تواند به دلیل شکسته شدن پلی‌ساکاریدهای نامحلول دیواره سلول به قندهای محلول [۴۵]، کاهش میزان آب آماسیدگی یا تورژسانس سول-

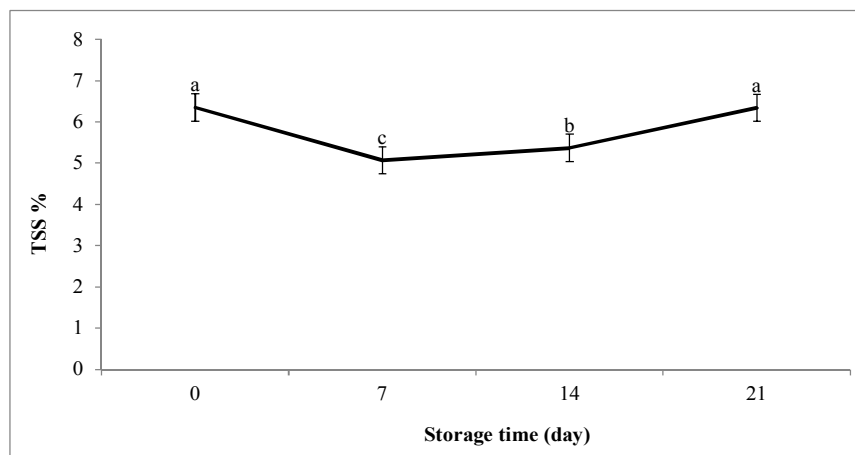

Fig 7 Effect of storage time on TSS of Mexican lime fruits.

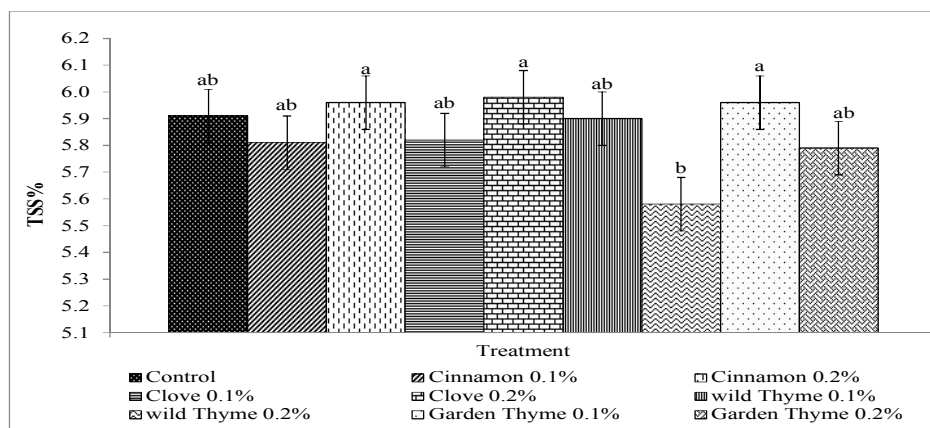

Fig 8 Effect of different essential oils (clove, wild thyme, garden thyme and cinnamon) treatments on TSS of Mexican lime fruits during storage at 8°C.

سیتریک) است که در طی فرآیند تنفس، مصرف شده و از میزان آن کاسته می‌شود [۵۰]. بنابراین هر تیماری که باعث کندی رسیدن و پیری میوه گردد می‌تواند موجب کاهش سرعت تغییرات اسید قابل‌تیتراسیون در طول دوره نگه‌داری گردد [۵۱]. در طول مدت انبارمانی، از اسیدهای آلی میوه برای تولید انرژی در فرآیند تنفس استفاده می‌شود [۵۲]. به عبارت دیگر اسیدهای آلی جزء مواد اولیه تنفس هستند که به علت مصرف آن‌ها در طول دوره نگه‌داری، میزان اسید قابل‌تیتراسیون در میوه کاهش می‌یابد. لذا موضوع کاهش اسید قابل‌تیتراسیون در طول دوره انبار که در این مطالعه به دست آمد با نتایج تحقیقات دیگر بر روی میوه سیب [۵۲]، گوجه‌فرنگی [۵۳] و انار [۵۴] مطابقت دارد.

۳-۵- اسید قابل‌تیتراسیون

اثر ساده تیمار و نیز اثر ساده زمان انبار بر میزان اسید قابل‌تیتراسیون به ترتیب در سطح احتمال پنج و یک درصد معنی‌دار شد در حالی که اثر متقابل آن‌ها معنی‌دار نشد (جدول ۱). مقدار اسید قابل‌تیتراسیون هرچند تا هفته اول مختصری افزایش یافت اما بعد از آن با پیشرفت مراحل رسیدن میوه تا هفته ۲۱ به تدریج کاهش یافت (شکل ۹). بیشترین میزان حفظ اسید قابل‌تیتراسیون در تیمار اسانس آویشن شیرازی ۰/۱ درصد به دست آمد (شکل ۱۰). از آنجایی که اسید قابل‌تیتراسیون به طور مستقیم در ارتباط با غلظت اسید آلی غالب میوه (اسید

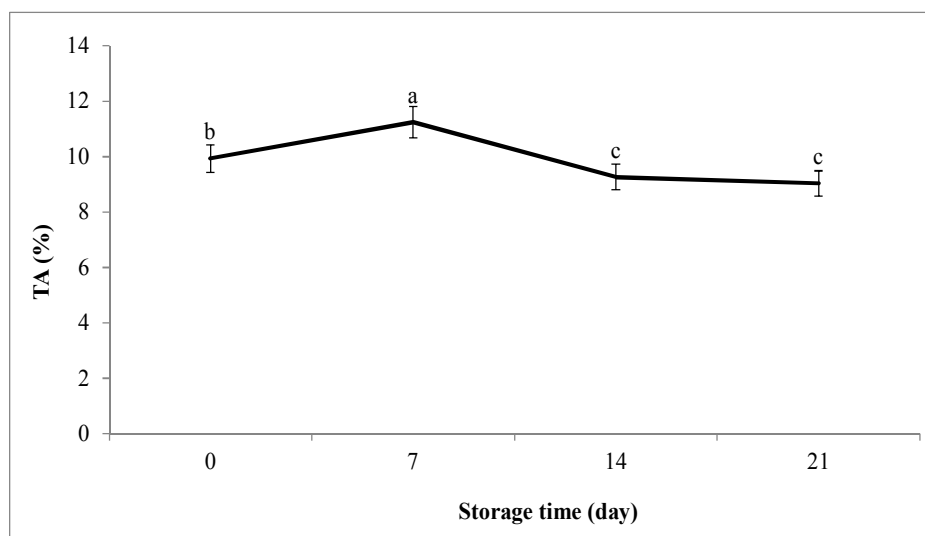

Fig 9 Effect of storage time on TA of Mexican lime fruits.

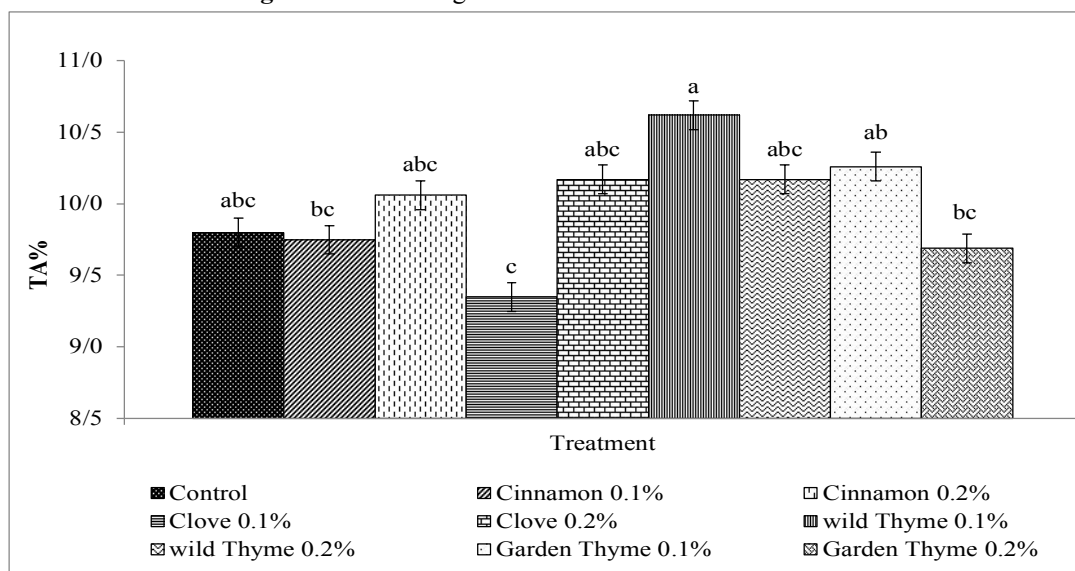

Fig 10 Effect of different essential oils (clove, wild thyme, garden thyme and cinnamon) treatments on TA of Mexican lime fruits during storage at 8 C.

مواد معطر و رنگ میوه‌ها نقش دارند [۵۵]. در مراحل رسیدن و پیری میوه، عمل پراکسیده شدن و ازدست دادن آب غشای پلاسمایی موجب زوال و نشت ترکیبات فنلی از واکوئل شده و این ترکیبات در معرض آنزیم پلی فنل اکسیداز قرار گرفته و اکسیداسیون ترکیبات فنلی تسریع و فرآیند قهوه‌ای شدن در حضور اکسیژن افزایش می‌یابد [۵۶]. در میوه ترکیبات فنلی با ظرفیت آنتی‌اکسیدانی مرتبط است به گونه‌ای که با کاهش محتوای فنلی میوه فعالیت آنتی‌اکسیدانی میوه نیز کاهش می‌یابد [۵۷]. نتایج پژوهشی که اثر اسانس مرزه باغی را بر پوسیدگی کپک سبز لیموترش مورد بررسی قرار داده بود نشان داد که میزان فنل کل میوه در پایان دوره انبارمانی کاهش یافت [۱۱] که با یافته‌های این پژوهش مطابقت دارد.

۳-۶- محتوای فنل کل

اثر ساده تیمار و اثر متقابل تیمار و زمان بر محتوای فنل کل میوه در سطح یک درصد معنی دار شد (جدول ۱). نتایج مقایسه میانگین تیمارها نشان داد که حداکثر میزان حفظ ترکیبات فنلی میوه در تیمار اسانس میخک ۰/۲ درصد مشاهده شد که تفاوت معنی داری با بقیه تیمارها داشت ولی با تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۱ و ۰/۲ درصد و اسانس آویشن شیرازی ۰/۲ درصد تفاوت معنی داری نداشت. در روز هفتم انبارمانی، بالاترین میزان فنل در تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۱ درصد بدون اختلاف معنی دار با تیمار اسانس آویشن باغی ۰/۱ درصد و تیمار اسانس میخک ۰/۱ درصد و اسانس دارچین ۰/۱ درصد مشاهده شد و کمترین میزان فنل در تیمار شاهد به دست آمد (شکل ۱۱). فنل‌ها جزء متابولیت‌های ثانویه هستند که در تولید

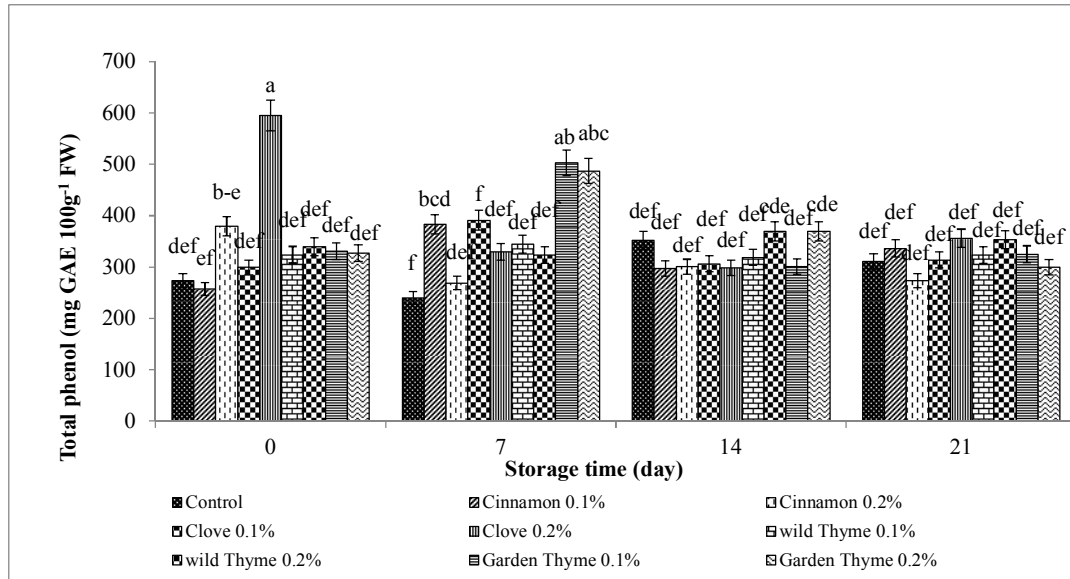

Fig 11 Effect of different essential oils (clove, wild thyme, garden thyme and cinnamon) treatments and storage time on total phenol of Mexican lime fruits

آویشن باغی ۰/۲ درصد مشاهده شد (شکل ۱۲). فعالیت آنتی اکسیدانی یکی از فاکتورهای مهم کیفی میوه‌ها و سبزی‌ها است که بر سلامتی انسان موثر است [۵۸]. کاهش فعالیت آنتی‌اکسیدانی در طی دوره انبار ممکن است به دلیل ازبین رفتن ساختار سلول همزمان با پیری میوه باشد [۵۹]. زیرا با از بین رفتن دیواره سلولی باعث آزاد شدن آنزیم‌های اکسیداتیو، هیدرولیتیک و آنتی‌اکسیدانی میوه می‌شود [۶۰ و ۶۱]. اسانس‌های گیاهی در طی دوره نگهداری با حفظ ترکیبات فنلی موجب حفظ فعالیت آنتی‌اکسیدانی میوه شده‌اند [۶۲-۶۴].

۳-۷- فعالیت آنتی‌اکسیدان کل

اثر ساده زمان و اثر متقابل تیمار و زمان بر درصد فعالیت آنتی‌اکسیدانی میوه در سطح یک درصد از نظر آماری معنی‌دار شد. پس از ۷ روز انبارمانی، بیشترین میزان حفظ فعالیت آنتی‌اکسیدان (با ۶۶/۴ درصد) در تیمار اسانس میخک ۰/۲ درصد و کمترین میزان در تیمار شاهد (با ۴۱/۴ درصد) مشاهده شد. پس از ۱۴ روز انبارمانی، بالاترین میزان حفظ فعالیت آنتی‌اکسیدان (با ۶۸/۸ و ۶۸/۷ درصد) به ترتیب در تیمارهای اسانس آویشن باغی ۰/۱ درصد و ۰/۲ درصد و کمترین میزان (۳۲٪) در تیمار شاهد مشاهده شد. پس از ۲۱ روز انبارمانی نیز بالاترین میزان فعالیت آنتی‌اکسیدان میوه در تیمار اسانس

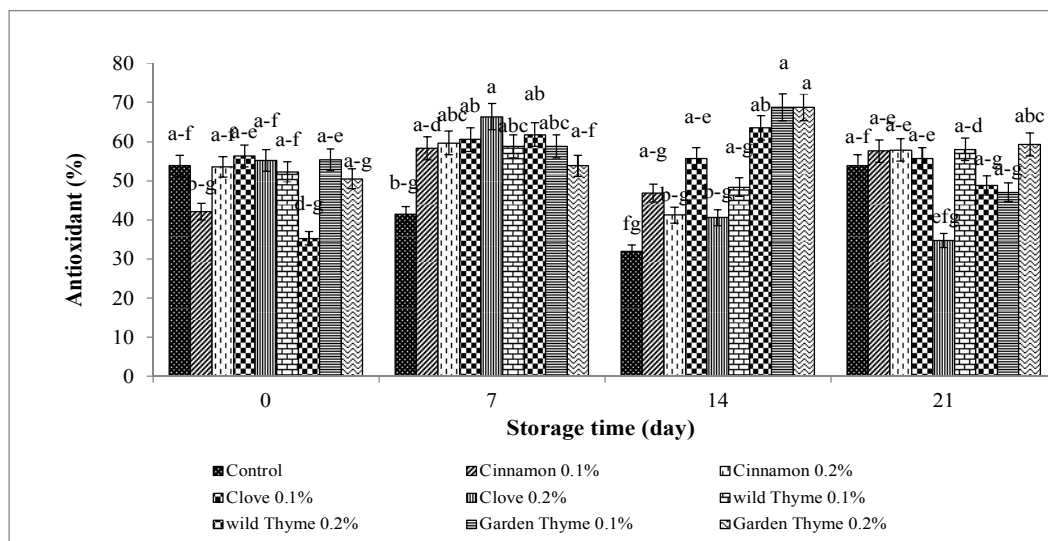

Fig 12 Effect of different essential oils (clove, wild thyme, garden thyme and cinnamon) treatments and storage time on antioxidant of Mexican lime fruits.

8.

- [7] Daniel, CK., Lennox, CL. and Vries, FA. 2015. In vivo application of garlic extract in combination with clove oil to prevent postharvest decay caused by *Botrytis cinerea*, *Penicillium expansum* and *Neofabraea alba* on apples. *Postharvest Biol Technol*: 88-92.
- [8] Mehra, L.K., MacLean, D.D., Shewfelt, R.L., Smith, K.C. and Scherm, H. 2013. Effect of postharvest biofumigation on fungal decay, sensory quality, and antioxidant levels of blueberry fruit. *Postharvest Biology and Technology*: 109-115.
- [9] Shao, X., Wang, H., Xu, F. and Cheng, S. 2013. Effects and possible mechanisms of tea tree oil vapor treatment on the main disease in postharvest strawberry fruit. *Postharvest Biology and Technology*: 94-101.
- [10] Ramezani, A., Azadi, M., Mostowfzadeh-Ghalamfarsa, R. and Saharkhiz, M.J. 2016. Effect of *Zataria multiflora* Boiss and *Thymus vulgaris* L. essential oils on black rot of 'Washington Navel' orange fruit. *Postharvest Biology and Technology*: 152-158.
- [11] Atrash, S., Ramezani, A., Rahemi, M., Mostofzadeh Ghalamfarsa, R. and Elhadi, Y. 2018. Antifungal Effects of Savory Essential Oil, Gum Arabic, and Hot Water in Mexican Lime Fruits. *Hortscience*: 524-530.
- [12] Badawi, F.M.I., Sallam, M.A.N., Ibrahim, A.R. and Asran, M.R. 2011. Efficacy of some essential oils on controlling green mold orange and their effects on postharvest quality parameters. *Plant Pathology Journal* : 168-174.
- [13] Fatemi, S., Jafarpour, M., Eghbaisaied, S., Rezapour, A. and Borji, H. 2011. Effect of essential oils of *Thymus vulgaris* and *Mentha piperita* on the control of green mould and postharvest quality of *Citrus sinensis* cv. Valencia. *African Journal of Biotechnology*: 14932-14936.
- [14] Krasniewska, K., Gniewosz, M., Synowiec, A., Przyby, J.L., and We glarz, Z. 2014. The use of pullulan coating enriched with plant extracts from *Satureja hortensis* L. to maintain pepper and apple quality and safety. *Postharvest Biology and Technology*: 63-72.
- [15] Kouassi, K.H. S., Bajji, M. and Jijakli, H. 2012. The control of postharvest blue and green molds of citrus in relation with

۴- نتیجه گیری

طبق نتایج این آزمایش، استفاده از اسانس‌های گیاهی سازگار با محیط‌زیست اثرات خوبی در حفظ خصوصیات کیفی و کنترل بیماری‌های قارچی پس‌از برداشت لیموترش دارد. کاربرد اسانس آویشن باغی ۰/۲ درصد روی میوه لیموترش به خوبی توانست رشد کپک سبز ناشی از قارچ پنی‌سیلیوم دیجیتالوم را کنترل کند. بنابراین اسانس‌های گیاهی از جمله آویشن باغی پتانسیل خوبی برای استفاده مستقل یا برای توسعه فرمولاسیون جدید برای کنترل قارچ‌های بیماری‌زا دارند و یک جایگزین مناسب برای قارچ‌کش‌های مصنوعی و به‌حداقل رساندن ضایعات پس‌از برداشت کپک سبز روی لیموترش است.

۵- منابع

- [1] Campelo, L.M. L., de Almeida, A.A. C., de Freitas, R.L. M., Cerqueira, G.S., de Sousa, G.F., Saldanha, G.B., Feitosa, C.M. and de Freitas, R.M. 2011. Antioxidant and antinociceptive effects of Citrus limon essential oil in mice. *BioMedicine Research International*: 1-8.
- [2] Abutalebi, A. and Hasanzade, H. 2006. Citrus heritage reserves; cultivar and rootstocks. Shiraz: Avand Andishe.
- [3] Perez-Alfonso, CO., Martinez-Romero, D., Zapata, P.J., Serrano, M., Valero, D. and Castillo, S. 2012. The effects of essential oils carvacrol and thymol on growth of *Penicillium digitatum* and *P. italicum* involved in lemon decay. *Int. J. Food Microbiol.*: 101-106.
- [4] Regnier, T., Combrinck, S., Veldman, W. and Du Plooy, W. 2014. Application of essential oils as multi-target fungicides for the control of *Geotrichum citri-aurantii* and other postharvest pathogens of citrus. *Ind. Crop Prod* (61): 151-159.
- [5] Montesinos-Herreroa, Clara, Moscoso-Ramírez, Pedro A. and Paloua, Lluís 2016. Evaluation of sodium benzoate and other food additives for the control of citrus postharvest green and blue molds. *Postharvest Biology and Technology*: 72-80.
- [6] Zhang, W., Shu, C., Chen, Q., Cao, J. and Jiang, W. 2019. The multi-layer film system improved the release and retention properties of cinnamon essential oil and its application as coating in inhibition to *penicillium expansion* of apple fruit. *Food Chemistry*: 1-

- antioxidative enzyme systems in 'Samar Bahisht Chaunsa' mango. *Postharvest Biology and Technology*: 23-32.
- [25] Madani, B., Mahmud T., Muda M., Alan R., Biggs, Jugah, K.r, Yahya, A., Amin, T. and Taha, R.S. 2014. Effect of pre-harvest calcium chloride applications on fruit calcium level and post-harvest anthracnose disease of papaya. *Crop Protection*: 55-60.
- [26] Hassani, F., Javanmard, M. and Garousi, F. 2010. Shelf-life investigation of whey protein concentrate rice bran oil coated kiwifruit (*Actinidia deliciosa*). *Iranian journal of Food Science and Technology Research*: 158-167.
- [27] Meyers, K.J., Watkins, C.B., Pritts, M.P. and Liu, R.H. 2003. Antioxidant and antiproliferative activities of strawberries. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*: 6887-6892.
- [28] Brand-Williams, W., Cuvelier, M.E. and Berset, C.L.W.T. 1995. Use of a free radical method to evaluate antioxidant activity. *LWT-Food science and Technology*: 25-30.
- [29] Nikkhah, M., Hashemi, M., Habibi Najafi, M.B. and Farhoosh, R. 2017. Synergistic effects of some essential oils against fungal spoilage on pear fruit. *Int. J. Food Microbiol.*: 285-294.
- [30] Farag, R.S., Daw, Z.Y., Hewed, F.M. and El-Baroty, G.S.A. 1989. Antimicrobial activity of some Egyptian spice oils. *Journal of Food Protection*: 665-667.
- [31] Nychas, G.J.E. 1995. Natural antimicrobials from plants. In: Gould GW of *Melaleuca alternifolia* (tea tree oil). *Journal of Applied Microbiology*: 170-175.
- [32] Bakkali, F., Averbeck, S., Averbeck, D. and Idaomar, I. 2008. Biological effects of essential oils – a review. *Food Chemistry Toxicology*: 446-475.
- [33] Ultee, A., Bennik, M.H. J. and Moezelaar, R. 2002. The phenolic hydroxyl group of carvacrol is essential for action against the food-borne pathogen *Bacillus cereus*. *Applied and Environmental Microbiology* : 1561-1568.
- [34] Bagamboula, C.F., Uyttendaele, M. and Devere, J. 2004. Inhibitory effect of thyme and basil essential oils, carvacrol, thymol, estragol, linalool and p-cymene towards *Shigella sonnei* and *S. flexneri*. *Food Microbiology*: 33-42.
- [35] Bosquez-Molina, E., Jesus, E., Bautista-Banos, S., Verde-Calvo, J. and Morales-essential oil-wax formulations, adherence and viscosity. *Postharvest Biology and Technology*: 122-128.
- [16] Hendel, N., Larous, L. and Belbey, L. 2016. Antioxidant activity of rosemary (*Rosmarinus officinalis* L.) and its in vitro inhibitory effect on *Penicillium digitatum*. *International Food Res. Journal*: 1725-1732.
- [17] Shan, B., Cai, Y.Z., Brooks, J.D. and Corke, H. 2007. Antibacterial properties and major bioactive components of cinnamon stick (*Cinnamomum burmannii*): activity against foodborne pathogenic bacteria. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*. 55 (14): 5484-5490.
- [18] Moosavian, m. and Darvishnia, M. 2017. Chemical composition and antifungal activity of *Syzygium aromaticum* L. essential oil. *Iranian Journal of Medicinal and Aromatic Plants*. 33 (4): 552-562.
- [19] Sharififar, F., Moshafi, M., Mansouri, S., Khodashenas, M. and Khoshnoodi, M. 2007. In vitro evaluation of antibacterial and antioxidant activities of the essential oil and methanol extract of endemic *Zataria multiflora* Boiss. *Food Control*. 18: 800-805.
- [20] Saei-Dehkordi, s.s., Tajik, H, Moradi, M and Khalighi-Sigaroodi, F 2010. Chemical composition of essential oils in *Zataria multiflora* Boiss. from different parts of Iran and their radical scavenging and antimicrobial activity. *Food Chem. Toxicol.* 48: 1562-1567.
- [21] Djabou, N., Muselli, A., Allali, H., Dib, M.E.A., Tabti, B., Varesi, L. and Costa, J. 2012. Chemical and genetic diversity of two Mediterranean subspecies of *Teucrium polium* L. *Phytochemistry*. 83: 51-62.
- [22] Cristani, M., D'Arrigo, M., Mandalari, G., Castelli, F., Sarpietro, M.G., Micieli, D., Venuti, V., Bisignano, G., Saija, A. and Trombetta, D. 2007. Interaction of four monoterpenes contained in essential oils with model membranes: implications for their antibacterial activity. *J. Agric. Food Chem.* 55: 6300–6308.
- [23] Guo, N., Zang, Y.-P., Cui, Q., Gai, Q.-Y., Jiao, J., Wang, W. and 2017. The preservative potential of Amomum tsaoko essential oil against *E. coli*, its antibacterial property and mode of action. *Food Control* : 236–245.
- [24] Razaq, K., Khan, A.S., Malik, A.U., Shahid, M. and Ullah, S. 2014. Role of putrescine in regulating fruit softening and

- [*Citrus sinensis* (L.) Osbeck]. Postharvest Biology and Technology: 348-354.
- [46] Obenland, D., Collin, S., Sievert, J., Fjeld, K., Doctor, J. and Arpaia, M.L. 2008. Commercial packing and storage of navel oranges alters aroma volatiles and reduces flavor quality. Postharvest Biology and Technology: 159-167.
- [47] Cordenunsi, B.R., Genovese, M.I., do Nascimento, J.R. O., Hassimotto, N.M. A., Dos Santos, R.J. and Lajolo, F.M. 2005. Effects of temperature on the chemical composition and antioxidant activity of three strawberry cultivars. Food Chemistry: 113-121.
- [48] White, P.J. 2002. Recent advances in fruit development and ripening: an overview. Journal of Experimental Botany: 1995-2000.
- [49] Habibi, F. and Ramezani, A. 2017. Vacuum infiltration of putrescine enhances bioactive compounds and maintains quality of blood orange during cold storage. Food Chemistry: 1-8.
- [50] Kazemi, M., Aran, M. and Zamani, S. 2011. Effect of salicylic acid treatments on quality characteristics of apple fruits during storage. American Journal of Plant Physiology: 113-119.
- [51] Jalili Marandi, R. 2013. Postharvest Physiology. Urmia: Jihad Daneshgahi.
- [52] El-Anany, A.M., Hassan, G.F. A. and Ali, F.R. 2009. Effects of edible coatings on the shelf-life and quality of Anna apple (*Malus domestica* Borkh) during cold storage. Journal of Food Technology: 5-11.
- [53] Ali, A., Maqbool, M., Ramachandran, S. and Alderson, P.G. 2010. Gum arabic as a novel edible coating for enhancing shelf-life and improving postharvest quality of tomato (*Solanum lycopersicum* L.) fruit. Postharvest Biology and Technology: 42-47.
- [54] Meighani, H., Ghasemnezhad, M. and Bakhshi, D. 2015. Effect of different coatings on post-harvest quality and bioactive compounds of pomegranate (*Punica granatum* L.) fruits. Journal of Food Science and Technology: 4507-4514.
- [55] Jeong, H.L., Jin, W.J., Kwang, D.M. and Kee, P.J. 2008. Effects of anti-browning agents on polyphenoloxidase activity and total phenolics as related to browning of fresh-cut 'Fuji' apple. ASEAN Food Journal: 79-87.
- [56] Aydin, N. and Kadioglu, A. 2001. Changes in the chemical composition, Lopez, J. 2010. Inhibitory effect of essential oils against *Colletotrichum gloeosporioides* and *Rhizopus stolonifer* in stored papaya fruit and their possible application in coatings. Postharvest Biol. Technol.: 132-137.
- [36] Tanada-Palmu, P.S. and Grosso, C.R. 2005. Effect of edible wheat gluten-based films and coatings on refrigerated strawberry (*Fragaria ananassa*) quality. Postharvest biology and technology: 199-208.
- [37] Li, S.M., Liu, L.D., Zhang, L., Wu, R.Z., Zhu, X.K. and Ming, J. 2012. Effect of nitric oxide treatment on storage quality and disease resistance of satsuma mandarin fruits. In Advanced Materials Research: 2163-2166.
- [38] Palou, E., López-Malo, A., Barbosa-Cánovas, G.V., Welti-Chanes, J. and Swanson, B.G. 1999. Polyphenoloxidase activity and color of blanched and high hydrostatic pressure treated banana puree. Journal of Food Science: 42-45.
- [39] Sánchez-González, L., Vargas, M., González-Martínez, C., Chiralt, A. and Cháfer, M. 2011. Use of essential oils in bioactive edible coatings: a review. Food Engineering Reviews: 1-16.
- [40] Kader, A.A. 2002. Postharvest Technology of Horticultural Crops.: UCANR Publications, vol. 3311.
- [41] Goldschmidt, E.E., Huberman, M. and Goren, R. 1993. Probing the role of endogenous ethylene in the degreening of citrus fruit with ethylene antagonists. Plant Growth Regulation: 325-329.
- [42] Regnier, T., Du Plooy, W., Combrinck, S. and Botha, B. 2008. Fungitoxicity of Lippia scaberrima essential oil and selected terpenoid components on two mango postharvest spoilage pathogens. Postharvest Biology and Technology: 254-258.
- [43] Santos, T.M., de Sá Filho, M.S., Silva, E., de, O., da Silveira, M.R.S., de Miranda, M.R.A., Lopes, M.M.A. and Azeredo, H.M.C. 2018. Enhancing storage stability of guava with tannic acid-crosslinked zein coatings. Food Chemistry: 252-258.
- [44] Pierce, B. and Kader, A. 2003. Responses of 'Wonderful' pomegranates to controlled atmospheres. Acta Horticulturae: 751-757.
- [45] Rapisarda, P., Bianco, M.L., Pannuzzo, P. and Timpanaro, N. 2008. Effect of cold storage on vitamin C, phenolics and antioxidant activity of five orange genotypes

- [60] Baldwin, E.A., Burns, J.K., Kazokas, W., Brecht, J.K., Hagenmaier, R.D., Bender, R.J. and Pesis, E. 1999. Effect of two edible coatings with different permeability characteristics on mango (*Mangifera indica* L.) ripening during storage. *Postharvest Biology and Technology*: 215-226.
- [61] Goyal, A., Siddiqui, S., Upadhyay, N. and Soni, J. 2014. Effects of ultraviolet irradiation, pulsed electric field, hot water and ethanol vapours treatment on functional properties of mung bean sprouts. *Journal of Food Science and Technology*: 708-714.
- [62] Roussos, P.A. 2011. Phytochemicals and antioxidant capacity of orange (*Citrus sinensis* (L.) Osbeck cv. Salustiana) juice produced under organic and integrated farming system in Greece. *Scientia Horticulturae*: 3-40.
- [63] Kato, M., Ikoma, Y., Matsumoto, H., Sugiura, M., Hyodo, H. and Yano, M. 2004. Accumulation of carotenoids and expression of carotenoid biosynthetic genes during maturation in citrus fruit. *Plant Physiol*: 824-837.
- [64] Jayaprakasha, K. and Patil, B.S. 2007. In vitro evaluation of the antioxidant activities in fruit extracts from citron and blood orange. *Food Chemistry*: 410-418.
- polyphenol oxidase and peroxidase activities during development and ripening of Medlar fruits (*Mespilus germanica* L.). *Bulgarian Journal of Plant Physiology*: 85-92.
- [57] Shiri, M.A., Ghasemnezhad, M., Bakhshi, D. and Dad, M. 2011. Changes in phenolic compounds and antioxidant capacity of fresh-cut table grape (*Vitis vinifera*) cultivar 'Shahaneh' as influence by fruit preparation methods and packagings. *Australian Journal of Crop Science*: 1515.
- [58] Guerreiro, A.C., Gago, C.M.L., Faleiro, M.L., Miguel, M.G.C. and Antunes, M.D.C. 2015. The effect of alginate-based edible coatings enriched with essential oils constituents on *Arbutus unedo* L. fresh fruit storage. *Postharvest Biology and Technology*: 226-233.
- [59] Ullah, A., Abbasi, N.A., Shafique, M. and Qureshi, A.A. 2017. Influence of Edible Coatings on Biochemical Fruit Quality and Storage Life of Bell Pepper cv. Yolo Wonder. *Journal of Food Quality*: 1-11.

Inhibitory Effect of Some Essential Oils on Control of Green Mold (*Penicillium digitatum*) and Postharvest Quality Parameters of Lime Fruit

Abbasi, M.¹, Mirzaalian Dastjerdi, A.^{2*}, Askari Siahouee, M.³, Shamili, M.², Madani, B.⁴

1. Ph.D. student, post-harvest physiology and technology, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran.
2. Department of Horticulture, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran.
3. Plant Protection Research Department, Agricultural and Natural Resources Research and Education Center of Hormozgan, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Iran.
4. Horticultural Crops Research Department, Agricultural and Natural Resources Research and Education Center of Hormozgan, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Iran.

(Received: 2020/06/27 Accepted: 2020/09/21)

Green mold rot disease caused by *Penicillium digitatum* is the most economically important postharvest disease of lime fruit in all production areas. In this research, effects of essential oils (*Cinnamomun verum*, *Eugenia caryophyllata*, *Thymus vulgaris*, *Zataria multiflora*) for controlling green mold rot in Mexican lime (*Citrus aurantifolia* cv. Mexican lime) fruit were studied. Mexican limes were inoculated by *Penicillium digitatum* suspension and were immersed with the essential oils at three levels 0 (as control), 0.1 and 0.2% (v/v). Then, fruits were kept at 8±1°C and 90-95% relative humidity for 21 days. The results showed that the essential oils significantly affected fruit decay, weight loss, L*, a*, b*, total phenolic content and total antioxidant activity. After 21 days of storage, total phenolic content and total antioxidant activity of treated fruit with essential oils were higher compared with the control. In addition, essential oils were effective in decay and water loss control, and decreasing L* and b* compared with the control. The garden thyme essential oil at 0.2% decreased postharvest decay seven times lower than control but increased total phenolic compounds and antioxidant activity compared to the control 21 days after storage. Therefore, garden thyme essential oil has a strong effect on controlling green mold and maintaining quality of Mexican lime fruit.

Keywords: Postharvest decay, Antioxidant activity, *Penicillium digitatum*, Lime

* Corresponding Author E-Mail Address: mirzaalian@hormozgan.ac.ir.